

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів і кредиту

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

Пляс Іван Іванович

УДК 336.221

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**ПОДАТОК НА ПРИБУТОК: МЕХАНІЗМ
АДМІНІСТРУВАННЯ ТА РОЛЬ У ФОРМУВАНІ
ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ**

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр

кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ Пляс І. І.

Керівник роботи
Мартинюк Г. П.
к. е. н.

Житомир – 2020

Висновок кафедри фінансів і кредиту
за результатами попереднього захисту: Пляса І.І.

Протокол засідання кафедри № _____ від «___» _____ 2020 р.

Завідувач кафедри: к.е.н., професор _____ Дема Дмитро Іванович
(підпис)

«___» _____ 2020 р.

Результати захисту кваліфікаційної роботи

Здобувач вищої освіти Пляс Іван Іванович захистив (ла)
(прізвище, ім'я, по батькові)

кваліфікаційну роботу з оцінкою:

сума балів за 100-бальною шкалою _____

за шкалою ECTS _____

за національною шкалою _____

Секретар ЕК

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові)

АНОТАЦІЯ

Пляс І. І. – Податок на прибуток: механізм адміністрування та роль у формуванні державного бюджету. Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». – Поліський національний університет, 2020.

В кваліфікаційній роботі викладені теоретичні аспекти адміністрування податку на прибуток. Теоретично обґрунтовано етапи організаційної основи оподаткування прибутків. Проведено моніторинг державного бюджету та встановлена роль податку на прибуток його дохідній частині. Запропоновано удосконалення механізму формування бюджету від податку на прибуток через прогнозування доходів.

Ключові слова: податок на прибуток, адміністрування, прибуток, податкові інструменти, доходи державного бюджету.

SUMMARY

Plias I. I. - Income tax: the mechanism of administration and the role in the formation of the state budget. Manuscript.

Qualifying work for a master's degree in specialty 072 "Finance, Banking and Insurance". - Polissia National University, 2020.

The qualification work outlines the theoretical aspects of income tax administration. The stages of the organizational basis of income taxation are theoretically substantiated. The state budget was monitored and the role of the income tax on its revenue part was established. It is proposed to improve the mechanism of budget formation from the income tax through revenue forecasting.

Keywords: income tax, administration, profit, tax instruments, state budget revenues

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК	7
Висновки до розділу 1.....	12
РОЗДІЛ 2. МОНІТОРИНГ ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ	13
Висновки до розділу 2.....	20
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТУ ВІД ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ.....	21
Висновки до розділу 3.....	26
ВИСНОВКИ.....	27
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	29
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми та аналіз останніх досліджень. Процес децентралізації в Україні характеризується зменшенням дохідної частини державного бюджету шляхом передачі частини повноважень, а відтак, і доходів, до об'єднаних територіальних громад. В процесі реформування дохідна частина державного бюджету втрачає фінансові ресурси. За для забезпечення економічного розвитку країни, повного та своєчасного наповнення дохідної частини її бюджету сприятиме ефективне адміністрування податку на прибуток.

Мета та завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є дослідження механізму адміністрування податку на прибуток для розширення дохідної бази державного бюджету.

Визначена мета обумовила необхідність вирішення наступних завдань:

- розкрити економічний зміст адміністрування податку на прибуток;
- обґрунтувати теоретичні аспекти організації оподаткування прибутків;
- проаналізувати стан дохідної частини бюджету та визначити роль податку;
- розробити пропозиції щодо удосконалення адміністрування податку на прибуток, а відтак, і формування дохідної бази державного бюджету.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є механізм адміністрування податку на прибуток та визначення його ролі у формуванні доходів державного бюджету. Предметом дослідження є теоретико-методичні та прикладні аспекти адміністрування податку на прибуток та визначення його долі у формуванні доходу державного бюджету.

Методи дослідження. Для вирішення завдань в дослідженні теоретичних аспектів адміністрування використовувалися *абстрактно-логічний метод; метод та метод синтезу. Метод порівняльного аналізу та статистико-*

економічний метод застосовувалися при моніторингу дохідної частини державного бюджету, а також для визначення ролі досліджуваного податку.

Елементи наукової новизни одержаних результатів. За для недопущення зменшення дохідної частини бюджету від сплати податку на прибуток в умовах локдауну, податковому менеджменту слід зосередитися на наданні відстрочки виконання зобов'язань зі сплати податку, застосовувати принципи гнучкості та індивідуального підходу до кожного платника.

Практичне значення одержаних результатів. Основні теоретичні положення адміністрування податку на прибуток та використання податкових інструментів у оподаткуванні прибутків можуть бути використані в системі податкового менеджменту з метою збільшення доходної частини державного бюджету.

Перелік публікацій автора за темою дослідження. Основні положення кваліфікаційної роботи були викладені під час участі у наукових студентських конференціях а саме:

- «Податок на прибуток, як джерело формування доходів бюджету» оприлюдненій на студентській науково-практичній конференції «Фінансове забезпечення економіки» (2 червня 2020 р., ЖНАЕУ);

- «Організаційні основи оподаткування прибутків» оприлюдненій на 4 Всеукраїнській студентській науково практичній інтернет - конференції «Перспективи розвитку управлінських систем в соціальній та економічній сферах України: теорія та практика». (24 листопада 2020 р., Київ);

- «Теоретичні аспекти адміністрування податку на прибуток» студентській науково-практичній конференції «Студентські наукові читання: 2020» (30 листопада 2020 р., Поліський університет).

Структура та обсяг роботи. Основний текст кваліфікаційної роботи викладено на 25 сторінках комп'ютерного тексту. Ілюстративний матеріал представлено у вигляді 6 таблиць та 6 рисунків. Структура кваліфікаційної робота включає вступ, три основні розділи, висновки, список використаних джерел (40 найменувань).

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК

Система оподаткування прибутків підприємств формується на основі податкових відносин між суб'єктами підприємницьких структур які спрямовують свою діяльність на отримання прибутку (не присвоєна ознака неприбутковості) та державними інституціями зі застосуванням визначених законодавством податкових інструментів. Оскільки, ініціатором в оподаткуванні виступають державні інституції, тоді у платників податку виникає необхідність в дослідженні теоретичних аспектів оподаткування прибутків, механізму адміністрування податку на прибуток, виконання податкових зобов'язань, за для наповнення дохідної частини державного бюджету.

Загальновідоме трактування категорії «податок» - як відчуження частини власності, адаптуючи до податку на прибуток можна стверджувати, що податок на прибуток має на меті вилучення частки прибутку підприємницьких структур до державного бюджету з метою формування його дохідної частини.

Отже, податком на прибуток вважають платіж на виконання зобов'язань податкового законодавства до органів Державного казначейства визначеної суми податку із зазначенням бюджетної класифікації платежу.

Оподаткування прибутків передбачає проведення підприємницькою структурою, платником податку специфічні процедур що можна розмежувати на п'ять етапів (Рис 1) за для отримання результативної ознаки -максимізації доходів держави від сплати податку на прибуток. Організацію оподаткування можна розмежувати на шість однозначно важливих етапів, серед яких: організація обліку доходів та витрат; визначення фінансових результатів; нарахування, декларування та сплата податку за для формування дохідної частини бюджету [25].

Першочерговим етапом в оподаткуванні є реєстрація в податкових органах підприємницької структури, як платника податків з присвоєнням відповідного номера, та ведення реєстру платників податку із виокремленням окремої категорії - «великі платники».

В наукових доробках Сидоренко О.М. визначає проблему обліку платників в поєднанні із специфічними особливостями великих платників податку та констатує що «одним із засобів вирішення проблеми вдосконалення взаємодії між спеціалізованими фіскальними органами та ВПП, має стати введення у дію розширеного діалогу між ними, зокрема, шляхом здійснення індивідуального консультаційного супроводження ВПП працівниками фіскальних органів» [31].

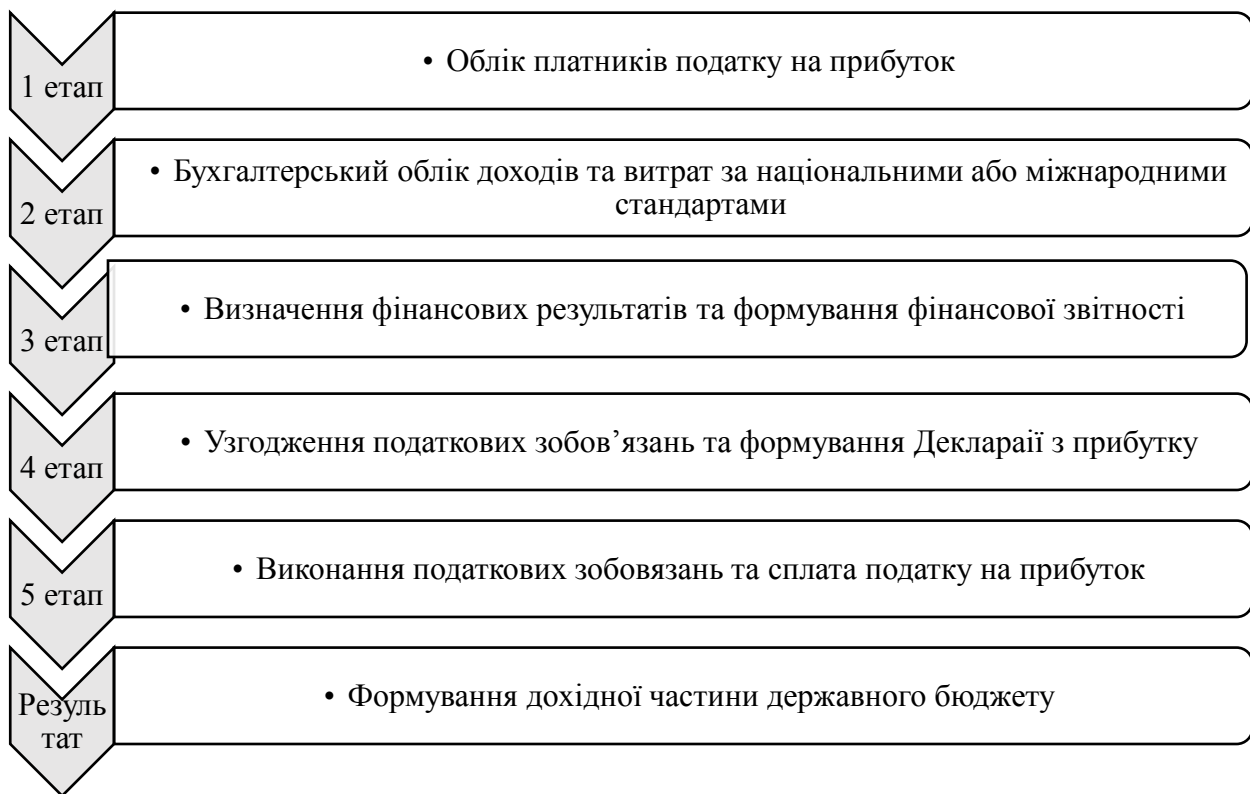

Рис. 1.1. Етапи організаційної основи оподаткування прибутків
Джерело: власні дослідження.

Бухгалтерський облік доходів та витрат за національними або міжнародними стандартами, правильність та своєчасність його ведення, впливає та визначає фінансовий результат діяльності до оподаткування.

Досліджуючи удосконалення обліку доходів та витрат Брик Г. та співавтори пропонують вести облік за центрами відповідальності та констатують що «успішне управління фінансовим результатом залежить насамперед від контролю витрат та доходів за центрами відповідальності, що мають знайти відображення в моделі обліку фінансових результатів» [5].

Разом з тим, вони констатують що «результативно-впливовою процедурою організаційної основи оподаткування прибутку виступає визначення фінансових результатів та формування другої форми фінансової звітності відповідно до міжнародних чи національних стандартів бухгалтерського обліку [5].

Визначена податковим законодавством ставка податку на прибуток в розмірі 18% фіксує податковий тиск з оподаткування прибутку. Разом з тим, Блажко Г. В стверджує «що просто зміна розміру податкового навантаження, яка практикується в Україні, не є ефективним і не дасть поштовху для активізації підприємницької діяльності» [2].

Дієвими податковими інструментами що впливають на посилення чи послаблення тиску формують податкові різниці, збільшення та зменшення об'єкту оподаткування. В результатах проведеного дослідження Назарова Г.Б відокремлює «основні історичні етапи оподаткування податком на прибуток в Україні, узагальнює механізм розрахунку об'єкта оподаткування податком на прибуток, визначено різниці, що коригують фінансовий результат до оподаткування податком на прибуток, пропонує фрагмент податкової декларації з податку на прибуток, який враховує основні положення діючого законодавства» [20].

Наступним послідовним етапом оподаткування прибутку підприємницької структури виступає декларування. Узгодження податкового зобов'язання з податку на прибуток, шляхом формування податкової декларації, та її засвідчення електронними підписами та печаткою менеджмент підприємства гарантує правильність інформації поданої в декларації та стверджує про її достовірність.

В наукових доробках досліджуючи алгоритм декларування прибутку Бойко Л. констатує його регулюючу функцію «крім значного фіскального значення, вона має й широкі можливості для регулювання і стимулювання підприємницької діяльності. За допомогою цього податку держава може здійснювати стимулюючий вплив на розвиток окремих галузей або регіонів, на виробництво пріоритетних товарів, робіт» [4].

Фіскальна функція податку передбачає зменшення частини прибутків у розпорядженні власника, неефективність витратної частини бюджету та низька податкова культура платників призводять до ухилення від сплати податків. Наразі, вирішення даної проблеми може здійснити ефективна система адміністрування податків та податку на прибуток зокрема.

Можна погодитися з науковими доробками Донченко Т. В у яких він стверджує що «система адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів) –це сукупність постійних, систематичних та безперервних внутрішніх відносин між адміністраторами і підконтрольними суб'єктами, зовнішнім середовищем щодо повноти забезпечення податкових надходження до бюджету» [8].

Разом з тим Степанова Д. представляє «авторський підхід до трактування фіскальної ефективності податкового адміністрування (критерії досягнення економічних і соціальних наслідків в державі, позитивна кореляція, корисний результат від податкових рішень, рішення задач податкової політики, з дотриманням міжнародних податкових стандартів, поліпшення ставлення громадськості до оподаткування) з виокремлення виявлених певних особливостей» [34]. Оскільки Д. Степанова першочергово визначає адміністрування, як сукупність бюджетних та податкових відносин а також передбачає позитивний очікуваний результат її твердження можна асоціювати не з адмініструванням податків, а з ефективною податковою політикою.

Система оподаткування прибутків передбачає визначених бухгалтерських стандартів та методів обліку, сукупність норм податкового та бюджетного законодавства, а також, організаційних основ виконання податкових

зобов'язань. Адміністрування податку на прибуток являє собою ефективні взаємовідносини між платником податку з однієї сторони та податковими і бюджетними інституціями з іншої, через виконання положень законодавства у поєднанні із застосуванням специфічних інструментів, методів та важелів впливу на суб'єктів визначених відносин.

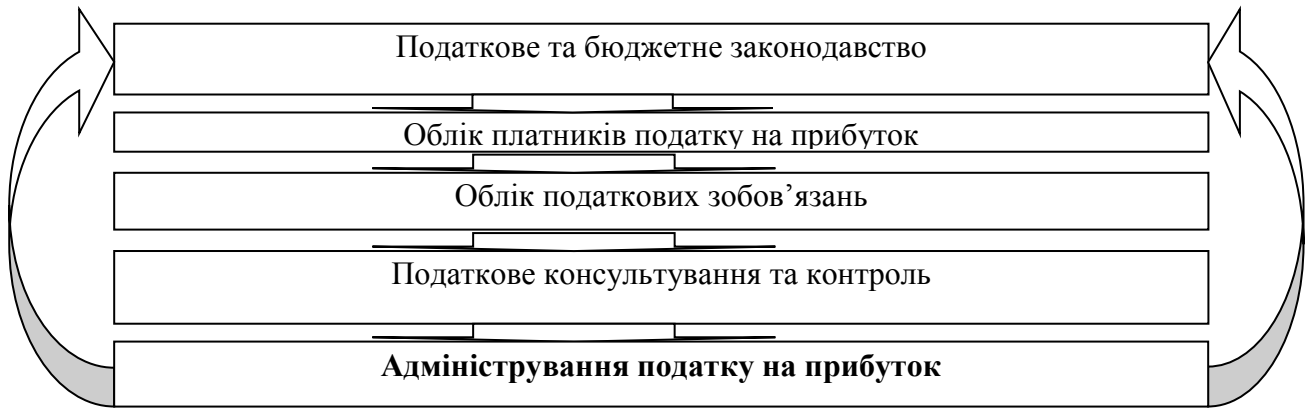

Рис 1.2. Механізм адміністрування податку на прибуток

Джерело: власні дослідження.

Першочерговим у функціонуванні механізму адміністрування податку на прибуток виступає врегулювання нормативних положень ПКУ, їх співставлення із бухгалтерським законодавством, оскільки основою для визначення прибутку, як об'єкту оподаткування, виступає фінансовий прибуток до оподаткування представлений у фінансовій звітності платника податку.

Облік платників податку на прибуток та підприємницьких структур що мають ознаку неприбутковості, а також їх податкових зобов'язань, пріоритетна функція та обов'язок фіскальних органів. Необхідно звернути увагу на консультування з питань податкового законодавства середніх підприємств та суб'єктів малого бізнесу які знаходяться на загальній системі оподаткування, та не можуть собі дозволити тримати штат податкового менеджменту і тому податкове консультування є незамінним агрегатом адміністрування податку на прибуток [27].

Особливу увагу, звертає практик податківець головного управління Державної фіскальної служби у Київській області Власюк Ю. на «формування системи податкового контролю залежно від ступеня ризику діяльності

платників податків» [7]. Продовжуючи дослідження він констатує що «потребує вдосконалення інформаційний механізм податкового контролю з метою забезпечення відкритості доступу до інформації про сплату податків» [7] та стверджує що «податковий контроль має виконувати функцію забезпечення надходження до бюджету та виступати в ролі свого роду гаранта економічної безпеки країни в умовах реформ» [7]. Водночас, досліджуючи механізм адміністрування податку на прибуток ми зробили висновки що «камеральні, документальні, бухгалтерські перевірки відволікають платників податків від головної цілі отримання прибутку та виконання податкових зобов'язань по його оподаткуванню» [27].

Дослідження теорії прямого оподаткування породжує необхідність здійснення ефективних податкових відносин під час адміністрування податку на прибуток [27]. Отже, адміністрування податку на прибуток формується в сукупній єдності правового регулювання із податковим консультуванням, досконалим обліком платників та їх зобов'язань при поєднанні визначених ланок через податковий контроль [27].

На механізм наповнення бюджету податком на прибуток впливає не тільки податковий тиск та навантаження, але і ряд інших зовнішніх та внутрішніх (підприємницьких) чинників (рис 1.3).

До зовнішніх чинників прямої дії можна віднести нестабільність податкового законодавства та податкової політики, величезну кількість податкових камеральних та документальних перевірок. До зовнішніх факторів не прямої дії: політичні та економічні кризи, різка зміна валютних курсів та надзвичайні ситуації в країні.

Однак не менш важливими чинниками наповнення бюджету виступають внутрішні умови господарювання. Виконання податкових зобов'язань шляхом застосування визначених податкових інструментів суттєво впливають на платежі до бюджету.

Рис. 1.3 Зовнішні та внутрішні чинники впливу на оподаткування прибутків наповнення бюджету.

Джерело: власні дослідження.

Слід звернути увагу, що можливість коригування фінансового результату на податкові різниці, збільшення та зменшення суми податку що підлягає сплаті до бюджету, мають суттєвий вплив на розмір податкового платежу. При цьому, ключовим податковим інструментом, який впливає на інтереси усіх стейкхолдерів є прибуток до оподаткування платника податку.

Висновки до розділу 1

1. Удосконалено трактування податку на прибуток як платежу за для виконання податкового зобов'язання визначного підприємницькою структурою. Платіж здійснюється до органів Державного казначейства у встановлені податковим законодавством терміни.

2. Доведено, що організаційною основою оподаткування прибутків виступає система дій від організації обліку платників податку, визначення прибутку діяльності підприємств за результатами бухгалтерського обліку, узгодження податкових зобов'язань шляхом декларування до сплати податку за для формування дохідної частини державного бюджету.

3. Адміністрування податку на прибуток формується у ефективному поєднанні правових відносин з обліку, контролю та податкового консультування щодо виконання податкових зобов'язань оподаткування прибутку підприємницьких структур.

РОЗДІЛ 2

МОНІТОРИНГ ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

Нагальною проблемою сьогодення, є створення конкурентної державної ланки за для інтеграції фінансової системи України у частину європейської системи. В умовах підвищеної мінливості економічного середовища, високої чутливості до безперервних реформаций у податковій, валютній, митній та інших сферах економіки держави, надзвичайно важливою є імплементація податкового інструментарію, який забезпечить повну, надійну, своєчасну міцну фінансову основу, яка виникає при формуванні дохідної частини бюджету.

Успішне застосування ефективних податкових механізмів дозволяє не тільки наповнити дохідну частину бюджету, зняти фінансовий стрес загрози дефолту, та значною мірою позбавити країну від залежності використання позикового капіталу, а від так, і прискорити темпи її економічного розвитку.

Доцільність використання прямої форми оподаткування прибутку, ґрунтується на: фінансово-господарському стані платників податків; стабільному податковому законодавстві; фіскальному тиску на виробника ВВП; достатньому рівні податкової культури, тощо. Динаміка та роль податку на прибуток у зведеному бюджеті України за 2015-2019рр. відображені в таблиці (табл. 2.1.).

Як показують результати дослідження доходи зведеного бюджету нашої країни щорічно зростають від 720436 млн грн в 2015 р. до 1289780 млн грн в 2019 р. Оскільки податкові надходження займають високу питому вагу у всіх надходженнях зведеного бюджету, то чітко відслідковується їх ріст із 576041 млн грн. в 2015 р. до 1070322 млн грн. в 2019 р, що забезпечує абсолютний приріст на 469008 млн грн. Частка податку на прибуток в доходах зведеного бюджету коливається від 5,42 % в 2015 р. до 9,10 % в 2019 р. що вказує на підвищення його ролі в дохідній частині зведеного бюджету нашої країни.

Таблиця 2.1

**Роль податку на прибуток у зведеному бюджеті України
за 2015-2019 рр. млн грн.**

Показники	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2019 р. +, - до 2015 р.
Доходи зведеного бюджету, млн. грн.	720436	877154	1136849	1323173	1289780	569344
Податкові надходження до зведеного бюджету, млн. грн.	576041	745187	948219	1111636	1070322	4690088
Податок на прибуток, млн. грн.	39053	60223	73397	91109	117317	78264
Податок на прибуток у доходах зведеного бюджету, %	5,42	6,87	6,46	6,89	9,10	5,41
Податок на прибуток у податкових надходженнях зведеного бюджету, %	6,78	8,08	7,74	8,20	10,96	4,18

Джерело: розраховано за даними [9].

В частині зведеного бюджету що формується на основі податків, відслідковується майже подвійний ріст податку на прибуток. Отже, можна стверджувати про розвиток підприємницької діяльності в Україні за період з 2015 р. по 2019 р. збільшення її прибутковості, а відтак і податку на прибуток в дохідній частині зведеного бюджету. Значущість податку складає біля 10% від всіх податкових надходжень.

Оскільки податок на прибуток відповідає статусу загальнодержавного податку тому згідно Бюджетного кодексу зараховується до державного бюджету. Динамічні зміни та роль податку на прибуток у державному бюджеті України за 2015-2019 рр. відображені в (табл. 2.2.).

Провівши аналіз отриманих результатів можемо зробити висновок, що наповнення дохідної частини бюджету протягом 2015-2019 рр. збільшувалося. Загальні доходи державного бюджету вирости із 534695 млн грн. в 2015 р. до 998279 млн грн. в 2019 р. Оскільки, податок що досліджується майже повністю зараховується до державного бюджету то ріст його частки в дохідній частині

бюджету збільшився із 6,5 % в 2015 р. до 10,73 % в 2019 р. Ріст у податкових надходженнях склав біля 5 %, а саме, із 8,49 % в 2015 р. до 13,39 % 2019 році.

Таблиця 2.2

Динамічні зміни та роль податку на прибуток у доходах державного бюджету України за 2015-2019рр., млн грн.

Показники	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2019 р. +, - до 2015 р.
Доходи державного бюджету, млн грн.	534695	616283	793442	928115	998279	463 584
Податкові надходження державного бюджету, млн грн.	409418	503879	627154	753816	799776	390 358
Податок на прибуток, млн грн.	34776	54344	66912	82327	107086	72 310
Податок на прибуток у доходах державного бюджету, %	6,50	8,82	8,43	8,87	10,73	4,22
Податок на прибуток у податкових надходженнях державного бюджету, %	8,49	10,79	10,67	10,92	13,39	4,90

Джерело: розраховано за даними [9]

В таблиці 2.3 проаналізуємо структуру надходжень податків до державного бюджету України за видами ключових бюджетоутворюючих податкових надходжень. Як свідчать результати досліджень, визначальним податком в доходах державного бюджету є податок на додану вартість, який складає біля половини податкових надходжень. Однак у дослідженнях не враховувалися суми бюджетного відшкодування ПДВ, що суттєво знизили б розмір формуючого відсотку.

Оскільки, інші податкові надходження включають доходи від мита, плати за користування надрами тощо, вони формують в залежності від років від 9 до 18 % дохідної частини державної казни. Як показують результати дослідження, податок на прибуток, податок на доходи фізичних осіб та акцизний податок можна вважати рівноцінними наповнювачами бюджету.

**Структура податкових надходжень до державного бюджету України
за видами податків 2015-2019 рр, %**

Показники	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	Відхилення 2019 р. +, – до 2015 р.
Податкові надходження державного бюджету, %	100	100	100	100	100	-
Податок на додану вартість (не включаючи бюджетного відшкодування), %	51,66	55,14	58,09	53,25	54,15	2,49
Податок на доходи фізичних осіб, %	9,43	10,00	10,04	11,02	13,27	3,84
Акцизний податок, %	13,21	15,06	14,49	12,02	11,04	-2,23
Податок на прибуток, %	7,28	9,08	8,95	9,42	12,37	5,09
Інші податкові надходження, %	18,42	10,71	8,00	14,29	9,17	9,25

Джерело: розраховано за даними [9]

За досліджуваний період надходження від акцизного податку зменшилися на 2% натомість, надходження податку на прибуток збільшилось на 5 %. Ріст податку свідчить про стабільну економічну ситуацію в країні та підвищення податкової культури платників.

У своїх наукових доробках Юдіна М. І констатує що «податкове навантаження має суттєвий вплив як на діяльність будь якого підприємства» [17]. Для встановлення залежності між кількістю платників податку та сумою сплаченого податку на прибуток проведемо аналіз динаміки суми податкових платежів із прибутку та чисельності платників за 2015-2019 рр. (рис.2.1).

Отже, з дослідження впливу чисельності платників на розмір податку на прибуток, що сплачується до державного бюджету, можна зробити висновок, що кількість платників не впливає на суму податку що зараховується до бюджету. Крива чітко показує ріст податку на прибуток за досліджуваний період, попри нерівномірну зміну чисельності платників у 2015-2019 роках.

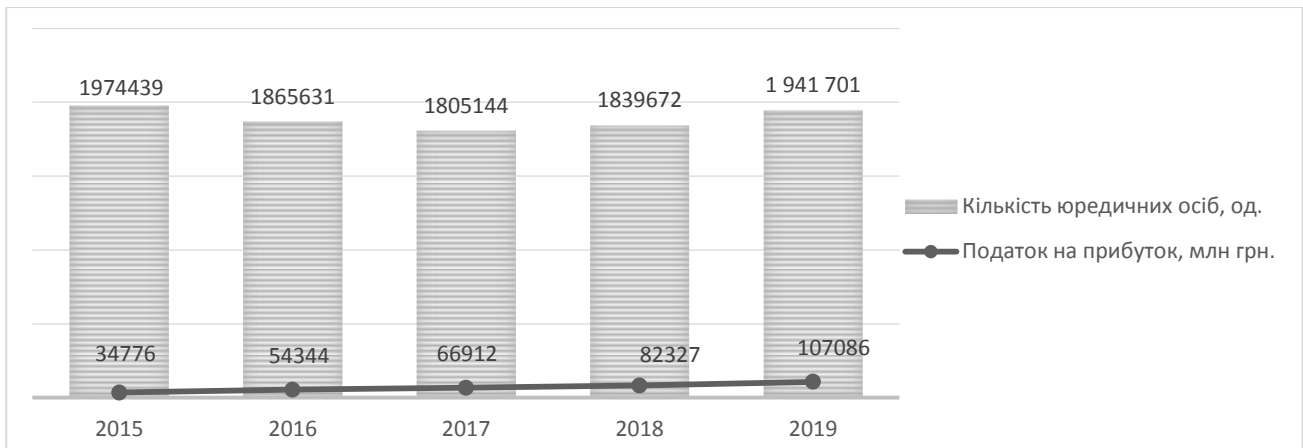

Рис. 2.1. Динаміка чисельності платників та розміру податкових зобов'язань у 2015-2019 рр.

Джерело: побудовано на основі даних [9 та 33].

Формування дохідної частини державного бюджету залежить не від кількості платників а від їх прибутковості. Наші висновки підтверджує Одінцева Т. М. яка стверджує що «індивідуальна оптимізація податкового навантаження регіонів України з врахуванням їх ресурсного потенціалу дозволяє отримати баланс інтересів та сформувати тенденцію економічного розвитку й забезпечити достатні обсяги податкових надходжень» [21].

Оскільки, економічний розвиток формує виробництво валового внутрішнього продукту, чисельність населення та кількість зайнятих в народному господарстві доцільним виступає дослідження фіскального тиску досліджуваного податку в частині відсотку, а також, у розрахунку на одиницю перерахованих чинників. Моніторинг динаміки формування дохідної частини державного бюджету через показники фіскального тиску та податкового навантаження згруповані в (табл. 2.4.).

Як показують результати дослідження, податкові надходження від досліджуваного податку до бюджету складала 1,7% до валового внутрішнього продукту в 2015 р. і збільшились до 2,7 % в 2019 р. Разом із тим найбільш суттєвий приріст зафіксовано у 2019 р. на 0,5% від ВВП.

**Фіскальний тиск та податкове навантаження податку на прибуток
у формуванні дохідної частини державного бюджету за 2015-2019 рр.**

Показник	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	Відхилення 2019 р +,- до 2015 р
Податкові надходження від податку на прибуток у % до ВВП	1,7	2,3	2,2	2,3	2,7	1,0
Надходження від податку на прибуток в розрахунку на 1 працюючого, грн.	2115	3339	4142	5017	6425	4310
Податкові надходження від податку на прибуток в розрахунку на 1 людину, грн.	812	1274	1575	1948	2256	1444

Джерело: побудовано на основі даних [9].

Доходи бюджету від податку на прибуток в розрахунку на 1 працюючого в 2015 р. склали 215 грн. у 2016 – 3339 грн, 2017р. – 4142 грн., а в 2019 р. уже 6425 грн. тобто вирости в тричі через збільшення податку та зменшення чисельності працюючих. Такий же приріст від податку до бюджету спостерігається в розрахунку на 1 людину.

В наукових доробках Є. М. Богатирьова стверджує, що «податковий тиск може бути використано як дієвий індикатор впливу податкових реформ на економічне становище в країні, який можливо використовувати поруч з іншими показниками для оцінювання результативності податкових реформ в Україні» [3].

Вплив фінансових навантажень та податкового тиску досліджує Д. С. Жлезнова і стверджує що «кожна країна світу намагається максимально наблизитися до оптимальних критеріїв фіскального тиску, які дозволяють взаємодіяти державним органам влади та підприємствам із врахуванням інтересів кожної зі сторін» [10]. Разом з тим вона на достатньо оцінює функціонування системи оподаткування в Україні через покращення позицій в міжнародних рейтингах [10].

Слід звернути увагу на можливість коригування фінансового результату на податкові різниці, збільшення та зменшення суми податку що підлягає сплаті до бюджету, мають суттєвий вплив на розмір податкового платежу. При цьому, ключовим податковим інструментом, який впливає на інтереси усіх стейкхолдерів є прибуток до оподаткування платника податку.

Внутрішні чинники впливу на сплату податку на прибуток можна розділити на дві частини: об'єктивні та суб'єктивні. Розмір податку залежить від коригування прибутку на амортизаційні відрахування, формування та використання резервів, визнання та погашення сумнівних боргів тощо.

Збільшення та зменшення результату до оподаткування відображається у окремих додатках до декларації та виокремлюється підсумковим показником у вигляді різниць визначених Податковим кодексом України. Разом з тим, збиткова діяльність підприємницьких структур та банкрутство повністю нівелює надходження до бюджету від податку на прибуток.

Низька кваліфікація облікових працівників, некоректне заповнення декларації з прибутку, порушення термінів її подання до податкових органів та несвоєчасна сплата податку на прибуток, веде за собою невиконання податкових зобов'язань із обов'язковою сплатою штрафних санкцій. Штрафи та пеня вилучають фінансові ресурси у платника податку, хоч і зараховуються до бюджету, але не збільшують частку надходжень державного бюджету від оподаткування прибутків підприємств.

Вивіз капіталу, ухилення від оподаткування, низька податкова культура платників та неприбуткова діяльність ключові чинники що потребують уваги податкового менеджменту з метою недопущення втрат бюджету. Для подальшого зростання дохідної частини (особливо в умовах локдауну) податківцям слід зосередитися на комплексності, гнучкості, наданні відстрочок та індивідуальному підході до кожного сумлінного платника.

Висновки до розділу 2

1. Встановлено, що податок на прибуток є важливим та ефективним важелем наповнення дохідної частини як зведеного так і державного бюджету. Сума податку що сплачується до державного бюджету щорічно зростає із 34766 млн грн. в 2015 р. до 107086 млн грн. в 2019 р із відповідним ростом податкового навантаження на працюючих та проживаючих в Україні.

2. Доведено, що на основі конкретизованих зовнішніх та внутрішніх чинників впливу на систему оподаткування прибутків можна регулювати надходження до бюджету, серед найбільш ефективних є коригування прибутку на податкові різниці та надання пільг.

3. Констатовано, що податковим інструментарієм в оподаткуванні прибутків виступають: коригування, збільшення та зменшення податку, пільги. Правильне та своєчасне застосування визначених критеріїв мають суттєвий вплив на розмір зобов'язань з податку на прибуток. Податковим інструментом, який має найбільший ефект на інтереси усіх стейкхолдерів виступає прибуток до оподаткування.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТУ ВІД ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ

Система адміністрування податку на прибуток має та бути зорієнтована на наповнення дохідної частини бюджету, як стратегічної мети податкового менеджменту. При цьому ключовими параметрами є здатність досягти збільшення податкових надходжень не підвищуючи податкового тиску на зареєстрованого платника податку, що дасть змогу своєчасно виконувати свої зобов'язання з оподаткування прибутку та дотримуватися високого рівня податкової культури.

Поточний стан наповнення державного бюджету досліджений в другому розділі кваліфікаційної роботи, визначається як задовільний. Економічна ситуація в Україні що сталася в наслідок локдауму та карантинних обмежень зумовлює використання індивідуальних підходів та податкових інструментів податковим менеджментом для забезпечення бюджету фінансовими ресурсами.

Важливе значення має прогнозування майбутнього рівня податкових доходів від адміністрування податку на прибуток, як одного із сучасних методів ефективної адаптації в умовах пандемії, за для забезпечення фінансовими ресурсами та успішної діяльності державних інституцій. Система адміністрування податку на прибуток має та бути зорієнтована на наповнення дохідної частини бюджету, як стратегічної мети податкового менеджменту. При цьому ключовими параметрами є здатність досягти збільшення податкових надходжень не підвищуючи податкового тиску на зареєстрованого платника податку, що дасть змогу своєчасно виконувати свої зобов'язання з оподаткування прибутку та дотримуватися високого рівня податкової культури.

Поточний стан наповнення державного бюджету досліджений в другому розділі кваліфікаційної роботи, визначається як задовільний. Економічна ситуація в Україні що сталася в наслідок локдауму та карантинних обмежень

зумовлює використання індивідуальних підходів та податкових інструментів податковим менеджментом для забезпечення бюджету фінансовими ресурсами.

Важливе значення має прогнозування майбутнього рівня податкових доходів від адміністрування податку на прибуток, як одного із сучасних методів ефективної адаптації в умовах пандемії, за для забезпечення фінансовими ресурсами та успішної діяльності державних інституцій.

Прогнозування доходів державного бюджету, через прогноз надходжень від податку на прибуток займає, визначальне місце у функціях податкового менеджменту, з метою своєчасності та повноти формування бюджету. Податок на прибуток нині в Україні формує майже 10 частину податкових надходжень державного бюджету і тому вибір даного податку для прогнозування являється обумовленим.

Захожай К. В. стверджує що «моделі, побудовані за результатами показників обсягів доходів попередніх бюджетних періодів, дають змогу визначити забезпеченість Держбюджету доходами, тобто передбачити значення обсягів доходів у наступних бюджетних періодах, а також визначити можливий грошовий фонд країни на наступні роки» [11].

Для здійснення прогнозування стану формування податкових надходжень до державного бюджету від податку на прибуток сплаченого підприємствами використовуємо результати досліджень проведені в другому розділі роботи (табл.2.2) надходження податку прибуток до за попередні 5 років з 2015 р. по 2019 р.

Для підвищення якості прогнозу податкових надходжень від оподаткування прибутків дотримуємося наступних постулатів:

1. Тренд визначаємо за п'ятьма аналітичними моделями;
2. Оцінку моделі проводимо за коефіцієнтами детермінації;
3. Прогноз сплати податку сформуємо за най адекватнішою моделлю.

Процесор пропонує виділені (табл. 3.1) моделі проведемо їх аналіз на результативність та адекватність.

Таблиця 3.1

Аналіз адекватності прогнозних моделей надходження від оподаткування прибутків до податкових надходжень державного бюджету

Показник	Модель	Специфікація моделі	Оцінка побудованої моделі (коефіцієнт детермінації)
Податок на прибуток, млн грн.	$y = 28990e^{0.2665x}$	експоненційна	$R^2 = 0.9743$
	$y = 17262x + 17308$	лінійна	$R^2 = 0.987$
	$y = 41408(x) + 29441$	логарифмічна	$R^2 = 0,9176$
	$y = 994,94x^2 - 11591x + 23923$	поліноміальна	$R^2 = 0,9911$
	$y = 34056x^{0.6667}$	степенева	$R^2 = 0.9853$

Джерело: власні розрахунки.

Прогнозування сплати податку на прибуток виконаємо методом найменших квадратів (побудова тренду). Порівняльний аналіз специфікацій отриманих прогнозних результатів дозволяє зробити висновки, що доцільно використовувати поліноміальну модель, оскільки параметр адекватності цієї моделі має $R^2 = 0,9911$ за якою похибка складає менше 1 відсотку.

Представимо результати прогнозу податкового навантаження на рисунку (рис.3.1).

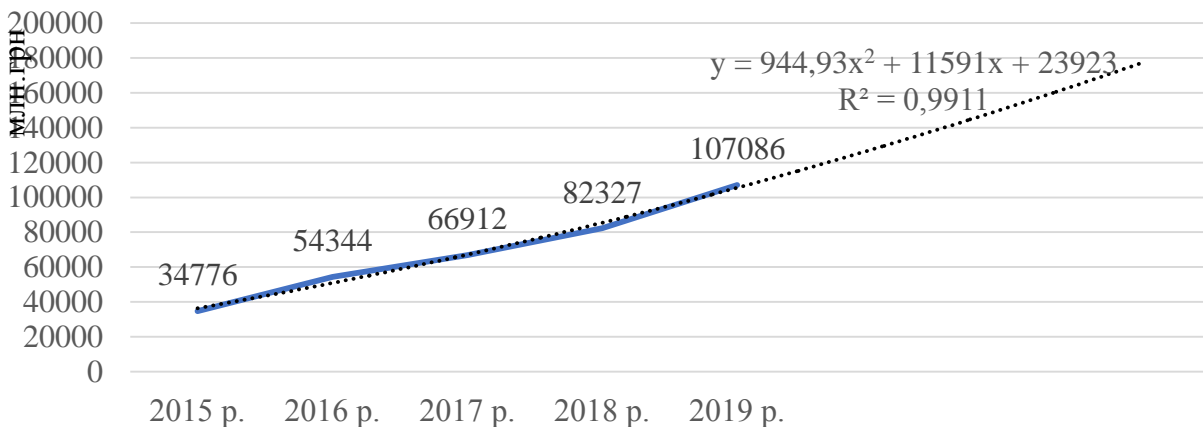

Рис. 3.1. Функція прогнозу надходження податку на прибуток до податкових платежів державного бюджету.

Джерело: власні розрахунки.

Отже, з імовірністю понад 99.1 % можна стверджувати, що доходи державного бюджету від сплати податку на прибуток будуть зростати. На

визначений темп росту може негативно вплинути застосування нокдауну та карантинних обмежень в діяльності підприємницьких структур.

За даними трендового прогнозу проаналізуємо майбутній розмір надходжень від податку, що впливає на дохідну частину державного бюджету.

Таблиця 3.2

Трендовий прогноз зростання дохідної частини бюджету від сплати податку на прибуток, млрд. грн.

Показник	2020 р.	2021 р.	2022р.
Прогнозована сума доходів бюджету від податку на прибуток, млрд грн.	12,3	14,3	17,9
темп росту, %	125,1	128,3	135,8
мінімальне значення			125,1
максимальне значення			135,8

Джерело: власні розрахунки.

Отже, як свідчать результати досліджень, податкові надходження від податку що сплачують із прибутку підприємства до державного бюджету зростуть в 2022 р. до 17,9 млрд. грн. Мінімальний темп росту прогнозується в даному 2020 році, що значно збільшиться 2021 та 2022 роках.

Отримані прогнозні результати збільшення доходів бюджету від сплати податку на прибуток дають змогу підприємствам формувати фінансові ресурси для своєчасного виконання податкових зобов'язань із оподаткування прибутку, а державним інституціям виконувати та фінансувати покладені на них соціальні функції. Враховуючи економічну ситуацію при адмініструванні податку на прибуток необхідно використовувати всі податкові інструменти та проявляти особливий підхід до платників.

Отже, згідно результатів прогнозування доходів бюджету, від оподаткування прибутків підприємств, за найбільш адекватним рівнянням поліноміальної моделі обґрунтовано тенденцію поступового їх зростання протягом 2020-2022 рр. Ймовірність росту частки податку на прибуток у доходах буде високою тому, що відслідковується рівномірно зростаюча динаміка. Найбільший темп приросту податкових надходжень державного бюджету від податку на прибуток буде спостерігатися 2022 році.

Окремим аспектом мотивації бізнесу до сплати податку на прибуток є формування низки якісних характеристик та удосконалення системи оподаткування прибутку, через:

- ✓ удосконалення та підвищення якості податкової культури;
- ✓ легалізація бізнесу;
- ✓ усунення подвійних стандартів оподаткування;
- ✓ надання та використання обґрунтованих пільг;
- ✓ запровадження податку на капітал [25].

Разом з тим, суттєвий вплив на формування дохідної частини державного бюджету від адміністрування податку на прибуток (рис. 3.1) проявляється через:

- зростання рівня економіки, яка в свою чергу, сприяє збільшенню рівня прибутковості суб'єктів господарювання, а відповідно, суми платежів до бюджету від податку на прибуток;
- коригування фінансового результату на амортизацію, формування резервів, тощо;
- прибуток до оподаткування збільшується на суму збитку від інвестицій та продажу цінних паперів.

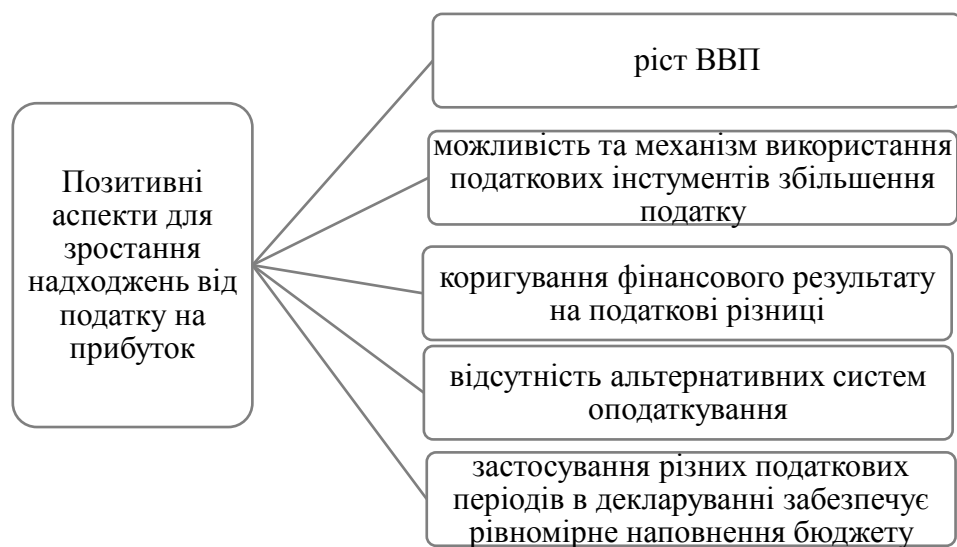

Рис. 3.2. Позитивні чинники зростання надходжень бюджету від адміністрування податку на прибуток

Джерело: власні дослідження.

Разом із тим, низька чисельність підприємств (підприємства укриття Чорнобильської АЕС та підприємства засновані громадськими організаціями інвалідів), що мають пільги по сплаті податку на прибуток забезпечує формування більшого відсотку податку в доходах бюджету.

Отже на ріст доходів бюджету від адміністрування податку позитивний ефект справлятимуть: ріст економіки, використання податкових інструментів, та відміна спрощеної системи оподаткування.

Висновки до розділу 3

1. Встановлено, що основи вдосконалення оподаткування прибутків підприємств в Україні повинні бути максимально наближеними до потреб платників податку. Для того, щоб уникнути втрат державного бюджету в економічній ситуація що сталася в наслідок локдауну та карантинних обмежень пропонуємо активне використання індивідуальних підходів та податкових інструментів.

2. Доведено, що за результатами прогнозування обсяги дохідної частини державного бюджету зростатимуть. За усіма показниками в сфері прогнозування доходів за доцільно використовувати поліноміальну модель, оскільки параметр адекватності ($R^2 = 0,9911$) моделі має найбільше значення.

3. Як свідчать результати досліджень, сума доходів державного бюджету від податку на прибуток в 2020 р. буде складати 12,3 млрд грн, у 2021 р. зросте до 14,3 млрд грн. та у 2022 р становитиме 17, 9 млрд. Максимальний темп приросту доходів від оподаткування прибутків прогнозується в 2022 р. в розмірі 135,8 % .

ВИСНОВКИ

1. Констатовано, що податок на прибуток підприємств трактується як виконання податкового зобов'язання у визначені законодавством терміни. підприємницькою структурою у формі платежу до державного бюджету із зазначенням номера бюджетної класифікації Дієвими податковими інструментами що впливають на посилення чи послаблення податкового тиску виступають податкові різниці, збільшення та зменшення об'єкту оподаткування.

2. Організаційною основою оподаткування прибутків виступає чітко визначена система дій, від визначення прибутку за результатами бухгалтерського обліку підприємницьких структур, через організацію обліку платників та декларування у податкових інституціях до сплати податку на прибуток. Чітко визначена, доступна та зрозуміла організаційна основа слугуватиме основою підвищення податкової культури платників податку що дозволить істотно наростити обсяги дохідної частки державного бюджету.

3. Адміністрування податку на прибуток формується у ефективному поєднанні податкового законодавства з правовими відносинами з обліку доходів та витрат, контролю нарахування та сплати податку та податкового консультування, щодо виконання податкових зобов'язань з оподаткування прибутку підприємницьких структур. Зміни в адмініструванні, спрямовані на підвищення економічної активності підприємницької діяльності, їх прибутковості та у збільшенні розміру податку що зараховується до державного бюджету.

4. Доведено, що податок на прибуток виступає ключовим джерелом наповнення бюджету. Податок, що стягується внаслідок адміністрування, зростає із 34766 млн грн. в 2015 р. до 107086 млн грн. в 2019 р, із відповідним ростом податкового навантаження на одного працюючого відповідно із 2115 грн до 6425 грн в 2019 р. Податкове навантаження на одного проживаючого в Україні складає 2256 грн.

5. У надходженнях від податків до державного бюджету пріоритетне місце займає ПДВ. Надходження від мита, плати за користування надрами та інших майнових податків, формують в залежності від років від 9 до 18 % дохідної частини казни держави. Як показують результати дослідження, податок на прибуток разом із податком на доходи фізичних осіб та акцизним податком формують рівноцінну частку доходів на рівні 10-12 %.

6. Прогнозування обсягів доходу державного бюджету від оподаткування прибутків підприємницьких структур за поліноміальною моделлю показало, що у 2020 р. їх значення сягатиме 12,3 млрд грн, у 2021 р. – 14,3 млрд грн. а в 2022 р. вже 17,9 млрд грн. Для подальшого зростання дохідної частини бюджету від сплати податку на прибуток, особливо в умовах локдауну, податковому менеджменту слід зосередитися на комплексності, гнучкості та індивідуальному підході до кожного платника.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бенч Н. Я. Податкове навантаження як окрема економічна категорія: теоретична сутність та спроби обрахунку. *Наукові праці НДФІ*. 2018. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eschado_2016_161_9 (дата звернення: 15.11.2020).
2. Блажко Г. В. Детермінанти впливу на податок на прибуток та їх оцінка. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. 2017. № 3(1). С. 22-25.
3. Богатирьова Є. М. Податкове навантаження як індикатор результативності податкових реформ в Україні. *Економічний простір*. 2014. № 84. С. 110-121.
4. Бойко Л. І. Декларація з податку на прибуток підприємства: алгоритм складання та новації 2016 року. *Вісник Хмельницького національного університету*. Економічні науки. 2016. № 2(1). С. 69-74.
5. Брик Г. Витрати, доходи і фінансові результати як об'єкти облікової політики підприємства. *Вісник Львівського національного аграрного університету*. Серія : Економіка АПК. 2018. № 25. С. 70-74.
6. Бюджетний кодекс України. *Законодавство Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17> (дата звернення: 15.11.2020).
7. Васюк Ю. М. Податковий контроль в умовах реформ в Україні. *Аспекти публічного управління*. 2015. № 3. С. 27-36.
8. Донченко Т. В. Сучасні аспекти адміністрування податків в Україні. *Вісник Хмельницького національного університету*. Економічні науки. 2016. № 4(2). С. 52-58.
9. Доходи бюджету України: відомості. *Ціна держави*: [веб-сайт проекту]. URL: <http://cost.ua/budget/revenue> (дата звернення: 13.11.2020).
10. Железна Д. С. Механізм оптимізації податкового навантаження в системі корпоративного податкового менеджменту. *Finane, accounting, banks*. - 2018. Вип. 1. С. 73-83.
11. Захожай К. В. Прогнозування обсягів доходів державного бюджету України. *Агромир*. 2012. № 15. С. 12-16.

12. Каминський П. Податкове навантаження як критерій ефективності ведення податкової політики. *Торгівля і ринок України*. 2015. Вип. 38. С. 173-182.
13. Комончук С. Критерії ефективності ведення податкової політики. *Бізнес інфо*. 2019. Вип. 3. С. 267–271.
14. Лебеда Г. Б. Методичні підходи до побудови комплексу моделей прогнозування доходів бюджету *Агросвіт*. 2012. № 23. С. 19-23.
15. Ліснічук О. А. Формування дохідної частини місцевих бюджетів в умовах бюджетної децентралізації. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2018. № 2. С. 169-180.
16. Лук'янцев С. Ознаки податку: теоретичний та прикладний аспект. *Підприємство, господарство і право*. 2017. №9. С.160-164.
17. Юдіна М.І. Вплив податкового навантаження на розвиток економічного потенціалу вітчизняних підприємств. *Інтелект XXI*. 2018. № 6. С. 114-116. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/int_XXI_2018_6_24
18. Мельник В. М. Фіскальні та регулюючі ефекти адміністрування податку на прибуток в Україні. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*. 2011. № 1. С. 118
19. Мельничук О. П. Податкове навантаження у системи оподаткування України. *Економіка і регіон*. 2014. № 2. С. 114-120.
20. Назарова Г. Б. Податок на прибуток: основні принципи визначення об'єкта оподаткування. *Економічний простір*. 2017. № 127. С. 100-114.
21. Одінцева Т. М. Оптимізація податкового навантаження як інструмент економічного зростання. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2018. № 2. С. 253-265.
22. Паєнтко Т. В. Недоліки методики судової економічної експертизи з питань нарахування і сплати податку на прибуток та напрями їх усунення. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 24. С. 28-31.
23. Пастернак М. М. Загальна методика аналізу Звіту про фінансові результати. *Бізнес Інформ*. 2017. № 4. С. 313-317.

24. Підвищення ролі місцевих податків і зборів у власних доходах місцевих бюджетів. URL: <https://knute.edu.ua/file.pdf>.

25. Пляс І. І. Організаційні основи оподаткування прибутків. *Матеріали IV Всеукраїнської студентської науково практичної інтернет - конференції «Перспективи розвитку управлінських систем в соціальній та економічній сферах України: теорія та практика».* (24 листопада 2020 р. Київ). С. 124-127.

26. Пляс І. І. Податок на прибуток як джерело формування доходів бюджету. *Студентська науково-практична конференція «Фінансове забезпечення економіки»* (2 червня 2020 р., ЖНАЕУ). Житомир, 2020. С. 151-155.

27. Пляс І. І. Теоретичні аспекти адміністрування податку на прибуток *Студентська науково-практична конференція «Студентські наукові читання: 2020»* (20 листопада 2020 р., Поліський університет). Житомир, 2020. С. 122-125.

28. Податки і збори: сучасні тенденції та перспективи. [Вдовиченко А. М. та ін., за заг. ред. В. М. Мазярчука]. Київ: «ФОП Лопатіна О.О.», 2019. 392 с.

29. Податковий кодекс України - Законодавство *Верховної Ради* України. [веб-сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>.

30. Сафонова О. Д. Податкова система України: сучасний стан та вплив на економіку країни. *Економіка харчової промисловості*. 2013. № 3. С. 13-17.

31. Сидоренко О. М. Покращення консультативного супроводження великих платників податків як ключовий елемент удосконалення податкового адміністрування в Україні. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2018. № 2. С. 337-349.

32. Сідельникова Л. П., Чижова Т. В., Якуша Я .В. Оподаткування суб'єктів підприємництва : навчальний посібник. Київ: Видавництво Л-ра К. 2012. С. 424.

33. Статистичні дані з офіційного сайту Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 13.10.2020).

34. Степанова Д. Проблематика адміністрування податків у фінансовій теорії. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2014. № 11. С. 121-134.

35. Суспільний добробут: поняття та теоретичні підходи. URL: <http://www.uaeconomic.com/ulens-762-1.html/>.

36. Хомутенко А. Адаптація зарубіжного досвіду оподаткування прибутку підприємств до вітчизняної практики *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2016. № 7. С. 112-131.

37. Цимбалюк І. О. Податкова система України в умовах загострення міжнародної податкової конкуренції. *Перспективи розвитку економіки України: теорія, методологія, практика: [матеріали 18 Міжнар. наук.-практ. конф. (29-30 трав. 2013 р.)]*. Луцьк : СНУ ім. Лесі Українки, 2013. С. 172-174.

38. Чебан Т. М. Методичні основи формування резервів за фінансовими активами в контексті оподаткування прибутку банків. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2018. № 5(1). С. 269-273.

39. Чуніхіна Т. С. Розкриття інформації про фінансові результати у форматі міжнародних та національних стандартів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2018. Вип. 19(2). С. 153-157.

40. Якимчук Н. Я. Правові проблеми визначення поняття відокремленого підрозділу юридичної особи в контексті визнання місцевого бюджету до якого належить перераховувати податок на доходи фізичних осіб. *Публічне право*. 2017. № 3. С. 102-107.